

KULTUR

Kulturchef: Rakel Chukri Redaktionssekreterare: Camilla Sylvan
E-post: kultur@sydsvenskan.se Telefon: 040-28 12 00
Postadress: Kultur, Sydsvenskan, 205 05 Malmö

RECENSION

Anders Krisár. Untitled 2012.

Växelspel som drabbar

Krisár vänder ut och in på rollerna i ett spel med betraktaren.

KONST

Anders Krisár

Galleri Thomas Wallner, Simris, tom 21.7.

Den känslomässiga laddningen i Anders Krisárs utställning är omedelbar, men samtidigt stilla som efter en ritual. På golvet ligger en man och en kvinna uppbyggda av kläder. Plagg inuti plagg med barnkläderna innerst. Mannen avslutas med en strikt kostym, kvinnan har allt ut och in, trosor och bh ytterst.

Ur väggen sträcks två avgjutningar av Anders Krisárs mors händer fram. De döljer en vit och en svart schackbonde. Spelet kan börja.

Mitt emot hänger ett stort fotografi, "Fog Father". I oskärpa avtecknas konturerna av hans schizofrene far. Konstnären och hans bror sveper förbi som aningar av skuggor och blandas med sitt förflutna. Väggen i bakgrunden är fylld av anteckningar, detaljer ur ett liv, småttigheter och visioner, förvillelse och vanmakt.

Krisárs konstnärskap är mycket fysiskt men inte i största allmänhet, för det handlar om familjen. Förhållandet mellan barn och föräldrar, tillblivelse, förändring, men också fixpunkter. Dit hör mötet mellan det sociala och psykologiska, där kläderna och huden utgör en gräns. En påminnelse om både beröring och våld.

Det självbiografiska placerar Krisárs verk i samma hägn som Louise Bourgeois. Medan fixeringen vid kläder kopplar till Yoko Onos "Cut piece", där ju kläderna klipps av ända in på skinnet i en allt mer aggressiv akt, som kränker gränsen mellan individ och omgivning.

I svensk samtid påminner Krisár trots familjetemat mindre om Lars Noréns släktdramer än Göran Sonnevis ömsinta reflektioner i "Bok utan namn": "Vi skrivs också in, outplånligt/i varandras liv".

Hos Krisár blir lagren av erfarenheter också ett förväxlingsspel med betraktarna, och där befinner sig konstnären och jag själv i liknande positioner. Som framför den kur, eller snarare cell, där ett ansikte skymtar i en glugg. Det rör sig som i dröm för att i en viss vinkel vändas ut och in till en mask, en persona som gör mig till den som ser in i instängdheten.

Utställningen tar andan ur mig.

THOMAS MILLROTH
författare och konstkritiker

PARFYMHYLLAN

Minskad könslykt i butiken

■ 1994 lanserade Calvin Klein unisexsuccén CK One. På 00-talet spred David Beckham en fräsch metrosexuell odör över årtiondets manlighet. Men efter två decenniers utspädning av könsidentiteterna inom skönhetsvården utmärks 10-talets moderna män istället av riklig ansiktsbehåring och annan typ av könsförstärkande attribut.

Utvecklingen verkar inte ha påverkat vårt förhållande till lukt. I tredje delen av Svenska Dagbladets artikelserie om dofter berättar psykologen Anna Lindqvist att män och kvinnor tenderar att falla för samma dofter idag, åtminstone om de härstammar från Stockholms innerstad. När studenter blindtestade luktprover utan att veta om tillverkarna valt att definiera det som parfym eller rakvatten valde de nämligen samma doft till sig själva som till sin partner.

I våras porträtterade modemagasinet Bon Stockholmsentreprenören Ben Gorham. De senaste åren har Gorham gjort doftföretaget Byredo till en angelägenhet i modevärlden. Vid tiden för publiceringen var Byredo ett av de mest säljande varumärkena på NK:s parfymavdelning i Stockholm. Att Byredo undviker att dela in sina buteljer i herr- och damdofter går att tolka som att doften av kön fortsätter att minska i parfymhyllorna.

JONAS GRÖNLUND

RECENSION

Vila och tidningsläsning. Journalisten och kulturskribenten Sigrid Kahle gav ut första delen i sin självbiografi

Ambivalensen – en

Sigrid Kahle berättar impulsivt, med kronologin som enda ram, om livet som diplomathustru, det egna skapandet och att inte riktigt veta vad man vill – eller att inte våga vilja.

Sigrid Kahle är journalist och kulturskribent. Islamsk kultur är hennes specialområde.

FOTO: SOFIA RUNARSDOTTER

BOKEN

Sigrid Kahle

Att välja sitt öde - trots allt.
Albert Bonniers förlag

Sigrid Kahles klassiska bildning är kanske ett hinder för att hon som motto för sin självbiografi skulle valt en greatest hit som Catullus "Odi et amo". I denna ambivalensen höga visa blänger skalden på sin älskade och konstaterar "Hatar gör jag och älskar ändå. Du frågar mig varför. Vet inte, men det är så. Ständigt torterar det mig" (övers Gunnar Harding och Tore Jansson). Tillståndet är inte kronologiskt utan känslorna är jämsides

och samtidiga och trängs i en enda kropp. Eftersom vi inte är katter kan vi inte åskådliggöra sådan tvehågsenhet med svansens långa pendlande. Vi får skriva långa svansar, i Kahles fall blir den 700 sidor lång i bokform. Hon känner starkt och detaljerat och fram och åter och utan förbehåll.

Ett exempel: Efter att ha genomlidit medföljanderollen som hustru till den tyske diplomaten John Kahle i över tjugo år, från Pakistan till Irak, Indien och USA, får hon i slutet av 1970-talet chansen att söka jobbet som svensk kulturattaché i Bonn. Detta samtidigt som maken utses till ambassadör i Sudan. Kulturrådsjobbet vill hon fruktansvärt gärna ha, för under alla internationella placeringar har både hon och John arbetat med kultur, oavsett om hans postering gällt ekonomi, handel eller pressfrågor och överallt har hon inrättat hörn, krogar, rum för sin egen bestämning: att bli författare och slippa den hemiska identiteten som menlös trevlighetsbefrämjare under kristallkronor.

I Bonn uppstår alltså en brännpunkt där alla hennes tillgångar skulle kunna komma till sin rätt: interna-